

ZEMĚPIS – 6. ROČNÍK

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<p>popíše základní koncepce vzniku Země (P) objasní vývoj názorů na postavení Země ve vesmíru (P) popíše Zemi a ostatní komponenty jako součást Sluneční soustavy (P) ilustruje důkazy o kulatosti Země (P) objasní pohyby Země a interpretuje jejich důsledky (A)</p> <p>objasní pojmy mapa, měřítko mapy, zeměpisné souřadnice, obsah map, mapování (P) aplikuje objasněné pojmy na dovednostech (A, PM)</p> <p>vybaví si, kdy přibližně planeta Země vznikla (Z) objasní pojmy zemská kůra, litosféra, litosférické desky (P) vyjádří vlastními slovy působení vnitřních, vnějších a antropogenních činitelů (P) jmenované pojmy dokumentuje na příkladech, zejména ze svého okolí (A) rozeznává hranice mezi prostorovými složkami v krajině (A)</p> <p>objasní, co je zemská atmosféra, meteorologie, klimatologie (P) demonstruje všeobecnou cirkulaci atmosféry (A, PM) stanoví, na čem závisí podnebí (S) analyzuje příslušné tématické mapy v atlase (AN) rozhodne, do kterého podnebného pásu patří jakékoliv místo na Zemi (AN) zhodnotí negativní působení člověka na zemské klima a jeho podíl na přírodních katastrofách (AF)</p> <p>rozliší vody pevnin a oceánů (A) uvedené skutečnosti lokalizuje na mapách (A) načrtne schéma oběhu vody na Zemi (A,PM) uvede příklad, jak znečištění vod působí negativně na životní prostředí (AF)</p> <p>specifikuje přírodní oblasti Země na základě znalosti klimatu (AN) na základě tématických map popíše živočišstvo, rostlinstvo, případně hospodářské využití jednotlivých oblastí (P) zhodnotí přínos poznávání jednotlivých přírodních oblastí pro život člověka (H)</p>	<p><i>Země jako vesmírné těleso</i> <i>postavení Země ve vesmíru, tvar, velikost, pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma, světový, pásmový a smluvený čas, datová hranice</i></p> <p><i>Zobrazování Země na mapách</i> <i>globus a mapa, měřítko, zeměpisná poloha, obsah a druhy map</i></p> <p><i>Utváření reliéfu Země</i> <i>vznik Země, stavba Země, prvky a složky krajinné sféry- přírodní, společenské, hospodářská, vztahy mezi nimi</i> <i>povrch Z jako výsledek působení vnějších a vnitřních činitelů</i></p> <p><i>Klima a jeho charakteristika</i> <i>atmosféra, složení, počasí, met. prvky a jejich měření, meteorologie, podnebí, pod. faktory, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře</i></p> <p><i>Vodstvo na Zemi</i> <i>hydrosféra, světový oceán, atmosf. voda, voda na pevnině (povrchová, půdní a podzemní), vlastnosti, pohyby, oběh vody</i></p>

popíše polohu a členitost Afriky (Z)
objasní postavení Afriky ve světě z historického hlediska (H)
zhodnotí přírodní podmínky Afriky (P)
vyhodnotí vliv způsobu obživy lidí na rozšiřování pouští a ničení tropických deštných lesů (AF)

specifikuje obyvatelstvo Afriky z hlediska rasy, náboženství, osídlení, způsobu života (AN)

vymezí daný region (Z)
zhodnotí přírodní podmínky (P)
popíše historický vývoj a obyvatelstvo (A)
demonstruje na příkladech roli islámu v životě lidí (A)
na příkladech jednotlivých států zhodnotí ekonomiku regionu se zaměřením na cestovní ruch (H)

vymezí daný region (Z)
zhodnotí přírodní podmínky (P)
vyhledá přírodní jednotky (pohoří, řeky, jezera, státy, města a vytváří syntézu zeměpisných znalostí (S)
charakterizuje obyvatelstvo, ekonomickou a sociální situaci (AN)
objasní výjimečnou situaci JAR v dané oblasti (AN)
zhodnotí význam chráněných oblastí pro celé lidstvo (H)
uvědomí si propastné rozdíly v životě lidí v Africe a v Evropě (AF)

vymezí region Austrálie (Z)
objasní výjimečnost přírodních podmínek – poloha, klima, fauna, flóra (AN)
posoudí, proč většina obyvatel žije ve městech (H)
zhodnotí hospodářství Austrálie a sociální situaci jejich obyvatel (H)
určí polohu a přírodní poměry Oceánie (A)
rozliší společné a rozdílné znaky obyvatelstva, hospodářství a státního zřízení (AN)

objasní výjimečnost přírodních podmínek – poloha, klima, fauna, flóra (AN)
zhodnotí význam a využití Antarktidy z mezinárodního hlediska (H)
zhodnotí vliv oteplování atmosféry na tání ledovců (AF)

Přírodní oblasti

Země

biosféra, podmínky života, přírodní krajiny: trop. deštné lesy, střídavě vlhké (monzu-nové) lesy, savany, pouště a polopouště, subtropická vegetace, stepi, lesostepi, lesy mír. pásu, lesotundra, tundra, polární pustiny, život v mořích, výškové stupně v krajině

Afrika

Přírodní podmínky

poloha, rozloha, povrch, podnebné oblasti, vodstvo, přírodní oblasti,

Obyvatelstvo

sídelní, jazykové, náboženské a kulturní oblasti

Islámská Afrika

poloha, přírodní podmínky, socioekonomické poměry, specifika

Subsaharská Afrika

poloha, přírodní podmínky, socioekonomické poměry, specifika

Austrálie a Oceánie

poloha, rozloha, povrch, podnebné oblasti, vodstvo, přírodní oblasti, sídelní a kulturní oblasti socioekonomické poměry, specifika

Antarktida

poloha, rozloha, přírodní oblasti, využití, enviro. aspekty